

כ' חשון תשע"ז
21 נובמבר 2016

לכבוד
ד"ר יפעת בן חי שגב
יו"ר מועצת הכבלים והלווין
מנהלת הסדרת השידורים
רחוב אחד העם 9
מגדל שלום מאיר, קומה 10
וכן באמצעות דוא"ל abargilm@moc.gov.il

שלום רב,

הנדון: הגשת עמדה במסגרת הליך השימוע בנוגע לשידורי חדשות על ידי ערוץ 20
סימוכין: מכתבינו מיום 1.6.15, 6.10.15, 16.12.15, 9.1.16, 29.2.16, 6.3.16, 16.6.16, 18.9.16, 10.11.16

בשם המרכז הרפורמי לדת ומדינה, הזרוע המשפטית והציבורית של התנועה ליהדות מתקדמת בישראל, הריני לפנות אלייך בנושא הנדון כדלקמן:

1. פנייה זו נעשית במסגרת הליך השימוע שמקיימת המועצה לערוץ 20 - החלטת המועצה מס' 1-14/2016 מיום 3.11.16 בעניין: הזמנה להצגת עמדות בנוגע לבקשת רישיון מיוחד למשדר ערוץ ייעודי למורשת ישראל להפקת חדשות.

2. ייאמר מיד: התנהלות ערוץ 20 מאז החל בשידוריו לפני למעלה משנתיים – במסגרתה יש לא רק הדרה ברורה ומוחלטת מהשידורים של כל גורם שאינו אורתודוכסי, אלא אף זלזול והסתה כנגד התנועה הרפורמית - הינה התנהלות שערורייתית, שמפרה באופן בוטה את החוק, ושמה ללעג ולקלס את הוראות הרישיון מכוחו מתקיימים השידורים. העובדה שמועצת הכבלים והלווין מתרשלת בתפקידה לפקח על הערוץ חמורה לא פחות. בנסיבות אלה, העובדה שתחת להעמיד את הערוץ על חובתו לפעול כדיון, מתעתדת כעת המועצה זו הפעם השנייה לקבל את בקשותיו של הערוץ המפר להרחיב את שידוריו מעידה כי המועצה התפרקה לחלוטין מסמכותה לוודא כי הערוץ פועל כחוק. התנהלות זו יש בה משום "חוטא יוצא נשכר" ומתן פרס להפרת חוק נמשכת. נדגיש כי איננו מוכנים להשלים עוד עם התנהלות זו של הערוץ ושל המועצה, התנהלות אשר אין כל ספק שלא תעמוד במבחן בג"ץ.

3. להלן פירוט הדברים.

הדרה בוטה של התנועות הלא אורתודוכסיות משידורי הערוץ

4. עוד בטרם פורסם המכרז להפעלת ערוץ ייעודי למורשת ישראל, בשנת 2011, פנינו למועצת הכבלים והלווין בכתב בו ציינו כי המציאות התקשורתית בישראל מוכיחה כי ערוץ המוגדר כערוץ ייעודי למורשת ישראל משמש בפועל כשופר של היהדות האורתודוכסית. בכתב עמדתנו על הצורך להבטיח ביטוי גם לזרמים הרפורמים והקונסרבטיבים ולדעות פלורליסטיות.

5. למרבה הצער, חששותינו התממשו. מאז החל לשדר הערוץ בקיץ 2014, שידוריו הינם על טהרת האורתודוקסיה ואין בהם שילוב ראוי של תכנים רפורמיים ופלורליסטיים. **עובדה זו אינה מקרית אלא היא פרי החלטה מכוונת ומודעת של ערוץ שנועד להיות ערוץ מורשת, העוסק בתכני יהדות, להציג רק את היהדות האורתודוקסית, ולא לתת כל במה למי שמשתייך לזרמים אחרים ביהדות.** עד היום לא הופיעו בתוכניות הערוץ רבנים רפורמים. גם כאשר ארע מספר פעמים שעל רקע עניינים אקטואליים פנה תחקירן לתנועה הרפורמית וביקש להזמין את נציגי התנועה, ההזמנה בוטלה בסופו של דבר.
6. להלן סקירה של מקרים המבהירים את ההדרה המוחלטת, המכוונת והבלתי חוקית של הזרמים הלא אורתודוקסיים והפלורליסטים משידורי הערוץ:
7. בכתבה שפורסמה בעתון "הארץ" במאי 2015¹ הובאו מספר ציטוטים שמבהירים את העניין:
- "חיכוכים ראשונים התגלעו לאור נסיונותיה של המגישה (לינוי בר גפן) לגוון את המרכיב הדתי ולשלב בתכנית מוראיינים רפורמיים או קונסרבטיביים, שלדברי בכיר בערוץ "נתקלו בהתנגדות מגבוה."
 - לגבי חה"כ לשעבר רות קלדרון צוין כך: "קלדרון היתה בעיה כי מבחינתם היא "מהיודעים". עם חילונים שמקשקשים כמה מילים על פרשת השבוע אין להם בעיה, הם "תינוקות שנשבו", אבל אחת כמו קלדרון יודעת על מה היא מדברת ולכן **אסור להזמין אותה.**"
 - דב אלבוים מצוטט כך: "הייתי אמור להגיש תכנית אירוח בפריים טיים בענייני יהדות, אבל זה לא יצא אל הפועל משום **שבערוץ ביקשו שלא אזמין רבנים קונסרבטיביים או רפורמיים, ואני השבתי שאני לא מוכן להדיר ציבורים שלמים מעם ישראל רק משום שזה לא מוצא חן בעיני הפוליטרוקים של ערוץ 20.**"
8. בכתבה נוספת שפורסמה בעיתון "הארץ" בסוף חודש יולי 2015², הובאה הקלטה של שיחה בין עורך אחת מתכניות הערוץ, שמסביר לדוברת התנועה המסורתית שביקשה לשתף נציגים קונסרבטיביים באחת התכניות וסורבה: **"אני אומר לך ברמה האישית, אני לא יודע עד כמה בערוץ 20 יהיו טולרנטיים לתנועה המסורתית... זה ערוץ שיותר מחובר לזרם האורתודוקסי, זה הכיוון פחות או יותר."**

¹ <http://www.haaretz.co.il/magazine/premium-1.2641654>

9. ביום 13.2.2016 פורסם בדף ה-Facebook של הערוץ פוסט בו הודה הערוץ כי בכוונת מכוון לא נכללים בשידוריו נציגים של היהדות הרפורמית, והכל תוך שימוש בשפה בוטה ומסיתה כלפי התנועה הרפורמית בכלל, ומנכ"ל התנועה בפרט:

"מנכ"ל התנועה הרפורמית בישראל, גלעד קריב, מקום 14 במפלגת העבודה, דורש מהמדינה לשלול את רישיונו של ערוץ 20, ערוץ המורשת, מאחר והוא לא נותן במה מספקת לתנועה הרפורמית בישראל שהינה, לטענתו, זרם מהותי ביהדות ובמורשת. מר קריב, אתם אולי זרם, אבל אתם לא באמת זרם ביהדות. לבנות לעצמכם מתחם נפרד בכותל - זו לא יהדות. לפעול להטמעת מנהגי נוצרים בבתי הכנסת - זו לא יהדות .

ואתם גם לא מורשת. יותר משלושת אלפים שנה היהדות עוברת מדור לדור, מאב לבן. היא זו ששמרה עלינו כעם אחד. לפצל כעת את עם ישראל במקום הכל כך קדוש לו, בכותל המערבי, זו לא מורשת.

אז אנחנו אומרים כאן בפה מלא: אנחנו לא חושבים שערוץ 20 צריך לייצג ניסיונות לפלג ולשסע את עם ישראל .

מזייפים בעולם שעוני רולקס, מזייפים נעלי אדידס, אבל בואו לא נזייף אנחנו את היהדות, בואו לא נחלק את הכותל לשניים. אם אסור לחלק את ירושלים, ואסור, אז בטח שאסור לחלק את רחבת הכותל. זו תחילת הסוף.

ואם בגלל מר קריב ייקחו לנו את הרישיון, שייקחו. שלמות העם היהודי ואחדות רחבת הכותל חשובה וגדולה מכל דבר אחר. גם מאתנו."

10. בהמשך לפוסט המחריד והמזעזע, הובאו מאות תגובות, בחלקן נעשה שימוש בשפה קשה ביותר. כך, למשל, צוין כי הרפורמים חולי נפש, זבל, נבלות, זרם של ביוב, כי יש להוציאם מחוץ לחוק, והובעו איחולי מוות, סרטן ושיתוק. לא למותר לציין כי מפעילי דף ה-Facebook של הערוץ כלל לא טרחו למחוק את התגובות הקשות, המכילות בבירור הסתה לאלימות, שהינה עבירה פלילית לפי חוקי מדינת ישראל.

11. ביום 2 בנובמבר, 2016 במסגרת שידורי תכנית האקטואליה והחדשות של ערוץ 20 "זה היום", שודרה כתבה בנושא עימותים שהתרחשו בכותל המערבי בין סדרני הקרן למורשת הכותל המערבי ומפגינים אורתודוקסים, לבין מתפללים ומתפללות המשתייכים לארגון נשות הכותל ולקהילות רפורמיות וקונסרבטיביות מהארץ ומהתפוצות, אשר הגיעו לרחבת הכותל המערבי ע"מ לקיים את תפילת ר"ח חשוון.³ על אף שבמסגרת הכתבה ניתנה זכות תגובה לרב שמואל

³ <http://192.118.60.6/radioMP4/2016/11/02/7392722.mp4>

רבינוביץ, רב הכותל והמקומות הקדושים, המשתייך כידוע לזרם האורתודוקסי ביהדות, לא ניתנה כל זכות תגובה לדוברים המשתייכים לארגון נשות הכותל, ולתנועות הרפורמיות והקונסרבטיביות באופן שמפר את חובת הערוץ למתן זכות תגובה ומספק לצופיו מידע מגמתי וחסר, בניגוד לתנאי הרישיון.

12. במסגרת תכנית הטלוויזיה "הפטרייטס" אשר שודרה בערוץ 20 ביום 8.11.2016,⁴ דן הפאנל בנושא דו"ח של ע"י מרכז ליב"ה שכותרתו "רבנים רפורמים נגד מדינת ישראל – דה לגיטימציה לישראל ושינוי זהותה היהודית תחת מסווה "רבנים לזכויות אדם"". טרם תחילת הדיון הוצג סרטון המדמה הליך גיור רפורמי באופן בזוי, שקרי ונלעג – שכל קשר בינו ובין המציאות מקרי בהחלט – ובמהלך הדיון הוטחו ברבני היהדות הרפורמית בישראל אמירות קשות לרבות ע"י הצגתם כבוגדים במדינה המשתייכים לשמאל הקיצוני, ככאלה ש"מבטלים את קיומו של עם ישראל" ומהווים "חלק בלתי נפרד מכל פעילות אנטי ישראלית בכל העולם". גם במקרה זה הפר הערוץ את תנאי הרישיון שניתן לו בכך שסיפק לצופיו מידע שקרי, מגמתי ולא מאוזן.

13. המועצה נאחזה שיתוק למול התנהלותו הבוטת והבלתי חוקית של הערוץ. הפעולה היחידה שננקטה על ידי המועצה היא משלוח מכתב לערוץ בעקבות פרסום הפוסט המסית נגד מנכ"ל התנועה הרפורמית, בו צוין כי מידור או הדרה של קבוצות שונות משידורי הערוץ מהווה הפרה של הוראות הרישיון. עוד צוין במכתב כי המועצה "תאכוף את הוראות הרישיון ללא כחל ושרק, כולל ההוראה המחייבת את הערוץ לתת ביטוי לזרמים שונים בציבור."

14. בהחלטת המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין מס' 1-3/2016 מיום 25.2.16 אושר לערוץ 20 לשדר תכנים שאינם אך ורק תכני מורשת או בראי מורשת בהיקף של עד 25% מזמן השידור האפקטיבי של הערוץ. בהחלטה צוין מפורשות כדלהלן:

"המועצה שמעה את הטענות שעלו בתגובות להחלטת השימוע בכל הנוגע לחוסר האיזון בשידורי הערוץ לרבות בפעילות הערוץ שלא במסגרת שידוריו. לאור הטענות בעניין זה ובהינתן הוראות הרישיון (לרבות נספחי הרישיון) הנוגעות לאיזון, אמינות, אתיקה והוגנות בשידורים, המועצה תקפיד על עמידת הערוץ בהוראות כאמור ובכלל זה מתן ביטוי למגוון דעות, גישות וזרמים שונים בציבור ולמגוון השקפות בחברה ולבעלי תפיסות מנוגדות".
(ההדגשה הוספה)

עם זאת, ניתן לראות מהאמור לעיל, כי אף לאחר מועד אישור החלטת המועצה מס' 1-3/2016, המשיך ערוץ 20 בהתנהלותו הפסולה המדירה את הזרמים הלא אורתודוקסיים והפלורליסטים משידוריו תוך שהוא פועל בניגוד לחוק ומפר הפרה בוטה קשה ומתמשכת את תנאי הרישיון שניתן לו וזאת, על אף פניותנו הרבות אליכם בנושא, ללא כל התערבות מצדכם.

⁴ <http://192.118.60.6/radiomp4/2016/11/08/7403632.mp4>

15. מצב הדברים הוא אפוא כדלקמן: מאז תחילת שידוריו, לפני למעלה משנתיים, של ערוץ טלוויזיה שהוגדר כערוץ מורשת ישראל, לא הופיעו בשידוריו רבנים רפורמיים או קונסרבטיביים. דהיינו, מוטל וטו מוחלט על שיתופן של נציגי התנועות הלא אורתודוקסיות בישראל בשידוריו של ערוץ ייעודי לשידורי יהדות, והערוץ מתנהל על טהרת היהדות האורתודוקסית.

16. יצוין, כי ההומוגניות בשידורי הערוץ אינה רק דתית אלא גם פוליטית, וכי במסגרת שידורי הערוץ מטיפים ללא כחל ושרק להשקפת עולם ימנית. הדבר עולה גם מעיון בדף ה-Facebook של הערוץ, המעלה ללא כל התנצלות שלל פוסטים המביעים אהדה לימין הפוליטי וזעזוע או גיחוך כלפי השמאל הפוליטי. במסגרת זו, נקט הערוץ במסע השמצות בזוי כנגד נשיא המדינה, ובעניין זה ראו פנייתנו שבסימוכין מיום 16.12.15. ענין זה ישפיע ללא כל ספק על אופן סיקור החדשות על ידי הערוץ.

הפרת החוק ותנאי הרישיון על ידי הערוץ

17. התנהלותו של ערוץ 20 פוגעת פגיעה קשה בעקרונות היסוד של השיטה – עקרונות השוויון והפלורליזם – שאמצעי התקשורת אמורים לפעול לאורם.

18. כידוע, "חופש הדת מטיל איסור על כל רשות מינהלית לפגוע באדם או גוף, ובכלל זה איסור להפלות אדם או גוף, בשל תפיסה דתית שבחר לעצמו" (בג"ץ 1438/98, התנועה המסורתית נ' השר לענייני דתות, פ"ד נג(5) 337, 374):

"חופש הדת והפולחן הם מחרויות היסוד המוכרות לפי שיטתנו המשפטית ומהוות חלק ממנה. ביטוייה של החירות האמורה הם, כמובן, בעיקרם בחופש ההבעה והמעשה הדתיים אולם בכך לא סגי. בין היתר נובע מקיומה של החירות האמורה שיהגו במאמינים במידה של שוויון וכי רשויות השלטון ירחיקו עצמם מכל מעשה או מחדל כלפי המאמינים על זרמיהם, לרבות ארגוניהם ומוסדותיהם, שטעם של הפליה פסולה מתלווה אליו. מכאן כי פעולה כללית של רשות שלטונית בתוקף תפקידה הממלכתי מחייבת גישה פתוחה והוגנת, שאינה מותנית דווקא בהזדהות עם השקפתו של זרם זה או אחר אלא מבטאת יחס של שוויון אשר לו זכאים כל הזרמים."

בג"ץ 650/88 התנועה ליהדות מתקדמת נ' השר לענייני דתות, פ"ד מב(3) 377, 381.

19. פירוש הדבר שעל המועצה לוודא שהערוץ אינו נוקט הפליה בשידוריו הנובעת מהשתייכותם הדתית של הדוברים הלוקחים חלק בשידורים.

20. ההדרה המוחלטת מהשידורים יש בה אף הפרה של החובה לקדם את הפלורליזם הדתי בישראל:

מדינת ישראל היא, כפי שגם נקבע בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ובחוק יסוד: חופש העיסוק, מדינה יהודית ודמוקרטית.

ההיבט היהודי של המדינה בא לידי ביטוי, בהקשר הנדון, במתן תמיכה לתרבות תורנית. אולם לא בהכרח תרבות תורנית העשויה כולה בדפוס אחד. **התרבות התורנית עשויה, הלכה למעשה, גוונים וגוונים גוונים. המדינה נדרשת לאפשר ביטוי לאלה ואף לאלה. כך נדרש מן המדינה לא רק בשל עקרון השוויון. כך נדרש ממנה גם בשל תפיסת הפלורליזם. הפלורליזם הוא היבט של הדמוקרטיה. וישראל היא מדינה יהודית שהיא גם מדינה דמוקרטית. [ההדגשות הוספו]**

בג"ץ 1438/98 התנועה המסורתית נ' השר לענייני דתות, פ"ד נג' (5) עמ' 376-378.

וכן:

"עיקרון נוסף שחשיבותו הוכרה בפסיקת בית משפט זה הינו עיקרון הפלורליזם. ההנחה היא שמרכיב בסיסי וחיוני בחיי דמוקרטיה תקינים הוא הפלורליזם, שכן המגוון הוא המבטא את הדמוקרטיה הלכה למעשה. מדינה דמוקרטית מכבדת את כל הזרמים, התפיסות והשונויות שבה, נותנת להם מרחב קיום ופעולה, ואף תומכת בהם באופן שוויוני. חברה דמוקרטית אף אינה יכולה להסתפק במתן אפשרות קיום לזרמים שונים, ועליה לתת תמיכה כספית שוויונית לכל הזרמים."

בג"ץ 11020/05 פנים להתחדשות יהודית בישראל נ' שרת החינוך.

21. בעניין זה נאמרו דברים ביחס לשידורי רדיו, היפים גם לנושא ערוץ טלוויזיה:

"לא ניתן להפריז בחשיבותה של החלטה להעניק זיכיון לשדר שידורי רדיו לציבור. זיכיון לשדר שידורים לציבור מעניק לבעליו כלי רב עוצמה. הוא מאפשר לבעל הזיכיון נגישות לקהלים רחבים אשר ספק אם היה מגיע אליהם אלמלא מכשיר זה. הדבר פותח בפניו פתח להפיץ את מסריו ובכך מאפשר לו לנסות ולהשפיע על הציבור הרחב... במסגרת זו, **היות הספקטרום האלקטרו מגנטי משאב ציבורי מוגבל, יוצר צורך לדאוג לכך כי מירב הדעות וההשקפות יבוטאו באמצעותו וכן שיימנע מונופול בשוק הדעות כתוצאה משליטה הומוגנית בכלי התקשורת.** רואים אנו, כי תפקידו של הרגולטור בהקשר זה אינו טכני בלבד אלא מוטל עליו גם לדאוג למימוש עקרונות מהותיים. לסיכום, התערבות רגולטורית בתחום שידורי הרדיו נדרשת הן במישור הטכני של הועדת תדרים והקצאתם והן במישור המהותי שעיקרו הבטחת פלורליזם תקשורתי ושמירה על עקרונות יסוד."

בג"ץ 1030/99 ח"כ חיים אורון ואח' נ' יו"ר הכנסת, פ"ד נו' (3) 640

22. כך ציינה בעניין דומה השופטת ברק ארז ברע"א 6897/14 קול ברמה נ' קולך:

"הפגיעה הכרוכה בהדרת נשים במקרה זה בולטת אף יותר לנוכח התכלית המיוחדת של הענקת רישיונות לערוצי טלוויזיה ורדיו ייחודיים – עידוד לפלורליזם, לשמיעה ולהשמעה של מגוון הדעות וקבוצות האוכלוסיה... החתירה לפלורליזם תומכת במתן רישיון לתחנת רדיו בעלת אופי דתי, אך גם בכך שהנשים השייכות לקהילה זו יוכלו אף הן ליטול חלק במציאות פלורליסטית זו."

23. בדיוק כפי שתחנת רדיו חרדית חויבה לאפשר השמעה והשתתפות של נשים בשידוריה, כך ערוץ טלוויזיה העוסק במורשת צריך להיות מחויב לאפשר השתתפות של מי שאינם אורתודוקסיים בשידוריו.

24. הפליית הזרמים הלא אורתודוקסיים והפלורליסטיים, עומדת אף בניגוד לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ומקומות ציבוריים, תשס"א – 2000, האוסר על הפליה במתן שירות ציבורי מחמת השקפה. הפרת החוק מהווה עוולה אזרחית ועבירה פלילית.

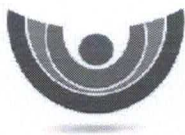
25. **הפרה זו מקבלת משנה חומרה כאשר מדובר על שימוש במשאב שהנגישות אליו מוגבלת כמו ערוץ טלוויזיה או רדיו, כפי שציינה השופטת ברק-ארז בפסק דין שניתן על ידי בית המשפט העליון בהקשר של שידורי רדיו מדירים :**

"עילת התביעה מעוגנת בחוק איסור הפליה, שחל גם על שימוש במשאבים שאין מגבלה פורמאלית על מספרם או היקפם, מעבר לאילוצים הנובעים מתנאי השוק (כמו בתי עסק מסוגים שונים). עם זאת, היא מקבלת משנה עוצמה ונלווית לה משנה חומרה כאשר ההדרה מתייחסת לפעילות שהנגישות אליה מצומצמת מלכתחילה ולכן אף מפוקחת ומוסדרת על ידי המדינה. במקרה כזה, שבו הפעילות שייכת במידה זו או אחרת גם לתחום "הציבורי", משקלה של טענת ההדרה אף גובר ופגיעתה גוברת... שידור מעל תדר רדיו מהווה עשיית שימוש במשאב ציבורי מובהק, שאף כפוף למגבלות כמותיות."

רע"א 6897/14 רדיו קול ברמה בע"מ נ' קולך – פורום נשים דתיות (פסק דין מיום 9.12.15).

26. התנהלות זו של הערוץ, והגיבוי שנותנת לו המועצה, יש בהם אף פגיעה בחופש הביטוי של התנועות הלא אורתודוקסיות. כפי שציינה השופטת ברק-ארז באותו עניין :

"הדרה מסוג זה היא מעצם טיבה וטבעה סוג של הפליה. על כך יש להוסיף, כי במקרה דנן יש לדברים משנה חומרה בשל כך שההדרה אף כרוכה בהשתקה. כפי שהטעים חברי, השתתפות מלאה בעולם התקשורת המודרני כוללת גם את

מרכיב המעורבות האקטיבית של ההזדמנות "להשמיע" ולא רק את המרכיב הפאסיבי של "לשמוע", ממש כשם שהשתתפות מלאה בתהליך הדמוקרטי משמעה לא רק זכות לבחור אלא גם הזכות להיבחר. במובן זה, ההפליה במקרה זה פוגעת לא רק בשוויון, אלא גם בחופש הביטוי במובנו המלא – וזאת בהתייחס לתכליות השונות שלו (הן מהיבט המימוש העצמי של הנשים שנמנע מהן הביטוי בזירה הציבורית והן מהיבט התרומה הפוטנציאלית שלהן לשיח הציבורי).

במבט רחב יותר, "גלי ההדף" של הדרה כמו זו שבפנינו משפיעים באופן פוטנציאלי לא רק על הנשים המאזינות לשידורי "קול ברמה" ועל אלה מביניהן שנחסמה דרכן להשתתפות בשידורים. מניעת השתתפותן של נשים בשידור תורמת לעיצוב ול"שיתוק" של השקפת העולם המכוננת אותה – מבחינת כלל המאזינים של תחנת הרדיו, נשים כגברים. ולא מן הנמנע שישנן השלכות נרחבות יותר. הדברים מקבלים משנה תוקף לנוכח העובדה שלמציאות התקשורתית המודרנית יש חלק נכבד באופן שבו אנו תופסים את העולם...

הדרתה של קבוצה מסוימת מהשיח הציבורי פוגעת לא רק בקבוצה המודרת אלא גם בשיח עצמו. "שוק הרעיונות", על החשיבות הרבה הנודעת לו, אינו מבטא את כלל העמדות והגוונים השונים של החברה כאשר ההשתתפות בו מוגבלת מראש, או כשנחסמת הדרך האפקטיבית לעשות כן. מכך יוצאת נפסדת החברה כולה.

27. התנהלותו של הערוץ אף מפרה את תנאי הרישיון שניתן לו, בין היתר הוראות אלה:

- 29.2" שידורי הערוץ יקיפו מגוון רחב של נושאים, הקשורים למורשת ישראל, לדת היהודית, להיסטוריה, לתרבות ולמסורת של העם היהודי בתפוצות ובמדינת ישראל, בהתחשב בהווה התרבותית והחברתית של הציבור היהודי על כל מרכיביו, זרמיו וגוונים, במדינת ישראל ובתפוצות
- 29.5 שידורי הערוץ ייתנו מענה הולם לייעוד המיוחד ולמאפיינים שנקבעו בסעיף זה ויכללו מגוון של תכניות, התואמות את אופי הערוץ וייעודו, מבחינת לוח השידורים, מתכונת התכניות ונושאיהן.
- 33.1 בשידורי הערוץ יינתן ביטוי להשקפות השונות הרווחות בחברה הישראלית, ולמרקם התרבותי של הציבור במדינת ישראל, על כל מרכיביו וגוונים, תוך שמירה על ערכי דמוקרטיה והומניזם.

- 33.3.2 בשידורים בנושאי דת, מסורת ומורשת לא יוצגו עמדות או מידע, אשר יש בהם זלזול באמונה ובקיום חובות של דתות, כתות, עדות או קבוצות בחברה, לרבות קבוצות דתיות אחרות.
- 33.3.3 בשידורים בנושאי דת, מסורת ומורשת יעשה כל מאמץ על מנת להבטיח כי אמונה או פולחן דתי של קבוצות דתיות יוצג באופן הוגן, מדויק ובהקשר הולם."

סיכום

28. לנוכח כל האמור לעיל, נדהמנו לגלות שלא רק שאינכם נוקטים בכל הצעדים המתחייבים כנגד הערוץ על מנת שיחדל לאלתר מהתנהלותו הבלתי חוקית המפרה את תנאי הרישיון, אלא שביום 3.11.2016 אף אישרתם את בקשת ערוץ 20 לשדר חדשות, בכפוף לקיום שימוע ציבורי.

29. בהזמנה לשימוע, צוינה פעמים רבות חשיבותה הרבה של יכולתו של בעל הרישיון לקיים שידורי חדשות מדויקים, מהימנים ומאוזנים אשר לא יבוטאו בהם עמדותיהם הפרטיות של מנהליו, עובדיו ובעלי מניותיו. מדובר באחד התנאים שעל בעל הרישיון להוכיח כי עמד בהם על מנת לקבל את אישור המועצה לשדר חדשות.

אלא שלאור התנהלות הערוץ מדובר באמירה ריקה מתוכן. ככל שיוחלט לאשר לערוץ לשדר חדשות וזאת בזמן שהדרתם המוחלטת והמוצהרת של הזרמים הלא אורתודוקסיים והפלורליסטים משידורי הערוץ נמשכת ללא כל מפריע, יהיו שידורי החדשות של הערוץ נגועים בהכרח במגמתיות, בחוסר איזון ובחוסר מהימנות, בדיוק כפי ששידורי הערוץ נגועים במגמתיות, בחוסר איזון ובחוסר מהימנות כיום.

30. עוד יובהר, כי בנסיבות המתוארות במכתבנו זה, כל החלטה המאשרת את בקשת הערוץ לשדר חדשות, בזמן שהערוץ ממשיך להפר באופן מוצהר ובוטה את תנאי הרישיון, תהווה מתן גושפנקא מצדכם להתנהלות הבלתי חוקית, הלא אתית והמפלה של הערוץ.

31. המועצה אינה יכולה להסתפק בהכללת תנאים המחייבים את הערוץ לפעול כדין, נוכח ההפרה הבוטה והנמשכת שתוארה לעיל. הדבר דומה להפקדת תחנת כיבוי אש בידי פירומן, תוך הנחיה לפיו עליו להיזהר באש!

32. אין זאת אלא שהמועצה התפרקה כליל מסמכותה לפקח על שידורי הערוץ ולוודא כי הוא פועל כדין - סמכות שהוקנתה לה מתוקף חוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982 ("חוק התקשורת"), כמפורט להלן:

- למועצה הסמכות לבטל להגביל או להתלות רישיון לנוכח הפרה מהותית של תנאי הרישיון⁵;

⁵ סעיף 6יא לחוק התקשורת.

- ליו"ר המועצה הסמכות להטיל עיצום כספי על בעל רישיון שהפר תנאי מתנאי הרישיון;

להענקת סמכות מנהלית לרשות נלווית חובה מתמשכת לבחון את הצורך בהפעלתה, וזאת גם כשמדובר בסמכות שבשיקול דעת (בג"ץ 297/82 **ברגר נ' שר הפנים**, פ"ד לז(3) 29). מכאן שסמכות האכיפה שהוקנתה למועצה כאמור לעיל, כורכת עמה את החובה לשקול את עצם הצורך וההצדקה להפעיל סמכותה והמועצה אינה יכולה להתעלם מחובה זו.

לעניין זה יפים גם דבריו של בית המשפט (בג"ץ 2344/98 **מכבי שירותי בריאות נ' שר האוצר**, פ"ד נד(5) 729, 758).

"בנסיבות מסוימות ובהתקיים תנאים מסוימים חייב בעל הסמכות לעשות שימוש בסמכותו, שאחרת יסכל את מטרת החוק. כך הוא בכל מקום שבו מעניק חוק סמכות-שבשיקול-דעת."

בחירתה של המועצה להימנע מהפעלת סמכותה המוקנית לה מתוקף חוק התקשורת תוך שזכויותיהם של הזרמים הלא אורתודוקסיים והפלורליסטים נפגעות, מהווה התנהלות חמורה העומדת בניגוד גמור לחובת המועצה להפעיל את סמכותה לנוכח הנסיבות הקשות המתוארות במכתב זה.

הרחבת שידורי הערוץ בנסיבות אלה מהווה התנהלות בלתי סביר באופן קיצוני, אשר מבהירה כי המועצה אינה פועלת כדין.

33. לאור כל האמור לעיל, לטעמנו יש לדחות את בקשת הערוץ לשדר חדשות ותחת זאת לפעול כדלקמן:

1. יינקטו כנגד הערוץ צעדים בנוגע להפרות החוזרות והנשנות של תנאי הרישיון על ידו, לרבות הטלת קנסות.
2. הערוץ יידרש להגיש לאלתר למועצה תכנית לשילוב בשידוריו דמויות המזוהות עם מגוון הזרמים ביהדות.
3. יתקיים פיקוח הדוק של המועצה על ביצוע התכנית, כאשר בהעדר שינוי דרמטי באופן התנהלות הערוץ, יבוטל הרישיון.

בכבוד רב,

⁶ סעיף 137ב(5) לחוק התקשורת. לעניין הפרת סעיף זה, נקבעו הוראות סעיף 37 בדבר הגדלת היקף העיצום הכספי במקרים של הפרה נמשכת והפרה חוזרת.

המרכז הרפורמי לדת ומדינה | התנועה הרפורמית

לשוויון ערך האדם, צדק חברתי ופלורליזם דתי

אורי נחוב, עו"ד

העתק:

מר אבי בר, מנכ"ל ערוץ 20

נושא השימוע: (כניסה) בואו נסמן ונחבר את המסלול
שם מגיש העמדה: (המנהל) המנהל הכללי
כתובת: (רח' בן-גוריון, ירושלים)
סודיות

למען הגברת השקיפות בפעילותה כרשות מנהלית, בכוונת המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין לפרסם באתר האינטרנט שלה, או בכל דרך אחרת, את כל העמדות המתקבלות לשימועים, עם קבלתן.

אם הנך מתנגד לפרסום עמדתך, כולה או חלקה, נא ציין זאת מפורשות.

אני מתנגד לפרסום העמדה

אני מתנגד לפרסום החלקים הבאים בעמדה

היעדר ציון כלשהו ייחשב כהסכמה לפרסום.

יובהר כי אין באמור לעיל כדי לגרוע מחובתה של המועצה, אם תידרש לכך, לפרסם כל עמדה או חלקים ממנה עפ"י חוק חופש המידע או כל דין אחר.

המרכז הרפורמי לדת ומדינה

ת.ד. 31936 ירושלים 91319

חתימה: 02-6203328 פקס: 02-6256260

שם: הילף-סוף